

OULAISTEN NIMIKKOLAJIT

Suomen kunnilla ja maakunnilla on mahdollisuus nimetä oma nimikkolajinsa seuraavista eliöryhmistä: hyönteiset, kasvit, sienet, linnut ja nisäkkäät.

Pohjois-Pohjanmaan nimikkolajit ovat suopursu, kurki, siika, kärppä ja kivilajeista liuske.

Oulaisten nimikkolajit ovat rapu, kuovi, koskikorento (koskensonni) ja kissankello.

KUOVI (*Numenius arquata*)

Kuovi on harmaanruskea kahlaajalintu, jonka höyhenpeitteessä on viiruja ja poikittaistaipiä. Se pesii pelloilla ja soilla Oulun ja Pohjois-Karjalan korkeudelle asti, pohjoisemmassa harvalukuinen. Suomen pesimäkannaksi on arvioitu noin 80 000 paria. Kuovin pesä on kuivilla heinillä vuorattu painanne kuivalla alustalla pellolla, niityllä tai suomättäällä, jonne naaras munii huhti-toukokuussa neljä munaa. Molemmat emot hautovat ja haudonta-aika on 27-30 vrk.

Kuovi syö hyönteisiä, lieroja, äyriäisiä ja marjoja.

Kuovi on maamme suurikokoisin kahlaajalaji ja meillä melko yleinen, mutta maailmanlaajuisesti kuovi on luokiteltu silmälläpidettäväksi lajiksi. Lintu talvehtii Länsi-Euroopassa, etupäässä Brittein saarilla ja Ranskan rannikolla.

KISSANKELLO (*Campanula rotundifolia*)

Kissankello on 10-60 cm korkea kellokasvi, jonka kukka on kellonmuotoinen, aluksi pystyssä, mutta myöhemmin nuokkuva. Kesä-syyskuussa kukkiva kasvi kasvaa mm. niityillä, laitumilla, joutomailla, tienvarsilla, kallioilla, harjuilla, valoisissa metsissä ja puronvarsilla.

Kissankello on maassamme erikoistunut ainakin viideksi eri alalajiksi tai roduksi, jotka eroavat toisistaan lähinnä koon, kasvupaikan, kukkien määrän ja kukinnon haaraisuuden perusteella. Yleisin alalajeista on ihmisen mukana niityille ja pientareille levinnyt niittykissankello.

KOSKIKORENTO (Plecoptera)

Maassamme on nelisenkymmentä koskikorentolajia, ja niiden levinneisyyden painopiste on selvästi pohjoisessa, jossa kevään ensimmäisenä hankien keskelle nouseva laji on sumukorento, joka tunnetaan myös nimillä hankikorri, koskensonni, potnapekka tai purnunpekka.

Tummanharmaat tai kellanvihreät koskikorennot sulautuvat hyvin maaston väreihin. Koskikorenon muoto on litteä, siivet ovat lepoasennossa tiiviisti pitkittäin ruumiin päällä ja tuntosarvet ovat pitkät.

Toukkana koskikorennot elävät hapekkaissa ja viileissä virtavesissä. Toukat ovat herkkiä veden epäpuhtauksille ja niiden esiintyminen tarkoittaa hyvää vedenlaatua. Kehitys aikuiseksi kestää 1-4 vuotta. Aikuiset koskikorennot ovat lyhytikäisiä, eivätkä mitään lentotaitureita, osa lajeista ei aikuisena edes syö mitään.

RAPU (Astacoidea, Parastacoidea)

Ravut ovat kymmenjalkaisia äyriäisiä, joiden ruumis koostuu kolmesta osasta, päästä, keskiruumiista ja pyrstöstä. Rapua peittää kitiinikuori, joka toimii sen ulkoisena tukirankana ja suojaa sisäelimiä. Kuori paksunee ravun ikääntyessä.

Rapu syö kasveja ja pohjan selkärangattomia eläimiä sekä toisinaan heikompia lajikumppaneitaan. Kalaa rapu syö harvoin. Rapunaaras kantaa hedelmöitettyä mätää pyrstönsä alla, kunnes munat ovat kypsiä ja valmiita kuoriutumaan. Tähän kuuluu Suomen oloissa 8-9 kuukautta.

Suomessa rapulajeja ovat jokirapu (*Astacus astacus*), itäinen kapeasaksirapu (*Astacus leptodactylus*) ja istutusten kautta Suomeen kotiutunut pohjoisamerikkalainen täplärapu (*Pacifastacus leniusculus*).